

Пилипенко С.

РІВНІСТЬ

БАЙКА

Було чотири сина
В старого селянина
І мав чотири морги
Родючої ріллі;
Як став він помирати,
Зізвав усіх до хати
І землю тую рівно
На частки розділив.

—

— Живіть, синочки, дружно,
Оріть ланки потужно,
Про рівність пам'ятайте—

Такий вам заповіт!—
Ця дідова наука
Пішла і до онуків
І кожний взяв по частці,
Як заповідав дід.

—

Та кожному вже сину
Ділить на четвертини
Свою маленьку смужку
Для внуків довелось.
Дивились внуки криво,—
Святе бо рівність—діло,
І проти неї перти
І не згадае хтось.

—

Пройшло ще років кілька,
І знов нові могилки:
Доводиться ділити
Правнукам дідів лан.
Шіснадцяту частинку
На кожну сиротинку
Рівненько поділили—
І кожний застогнав...

—

Попродали скотину—
Однаково загине,
Бо ніде корму взяти
На клаптику тому.

Міцна була родина:
І знов чотири сина
У кожного правнука
Їх спадщину імуть.
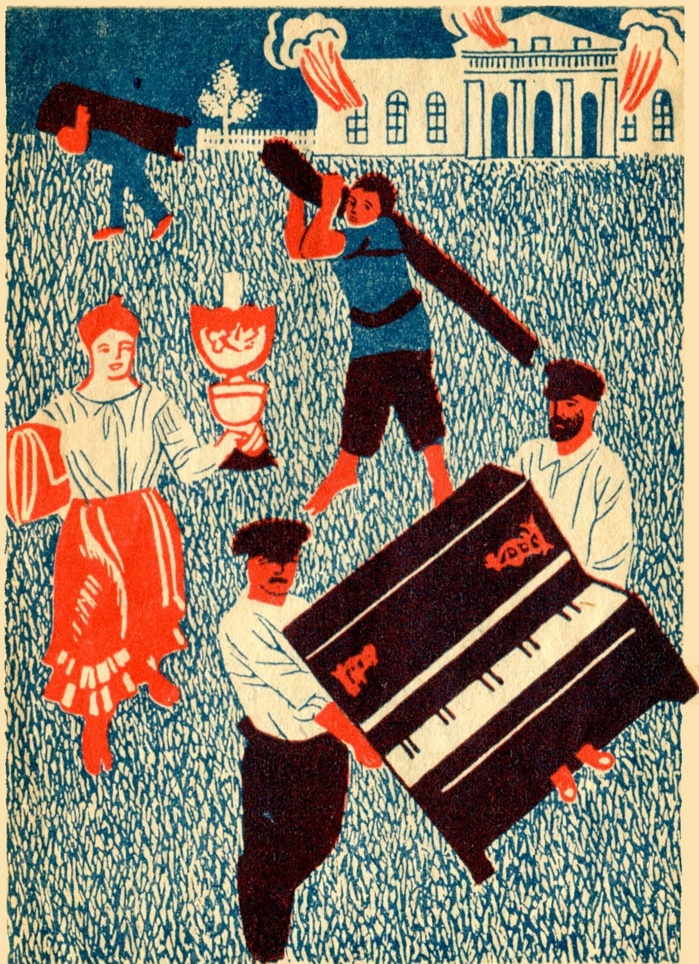
—

Не треба вже і плуга:
Сапою дівка—друга
Всю часточку правнука
За день переоре.
— Чому земля не родить,
Отут бо жаль і шкода!
Плодилась-би, як люди,
Так ні-ж бо—не бере.—

—

Аж ось постало диво:
Біднота вся сміливо
На панство-дідичівство
Війною піднялось.
Трудящих перемога
Дає закони строгі:
Панам усім віднині
Вже до земельки зась.

—

„Усім по сім!“—лунає
Від краю і до краю:
Ділити панську землю
Селянство почало.

Кому городу грядку,
Кому з паркану латку, —
Увесь маєток панський
Дуванять на село.

—

Були пани багаті
На що і чим орати,
Та люду-горопахів
Без ліку, без числа.
Тому — сьому по скибці
І нічим вже ділиться:
Знов згага на землицю
Постала навісна.

—

А в дідовій родині
Усе, як і донині:
„Усім по сім“ не вийшло,
Звичайно, десятин.
Прирізали клапточок
З гороб'ячий носочок
І почали ділити
За звичаєм старим.

—

Так свято заповіту
Виконували діти
Старого дідугана
Про рівність отаку.

Коли вже там не знаю,
Дійшли вони до краю,
І кожному дісталось
По самому гробку.

Де дворище стояло,
Життя де вирувало,
Горбкує кладовище
Занедбане, сумне.
А що було робити,
Як жити їм на світі,
Про це спитайте, діти,
Когось, а не мене.

Одне скажу—комуна
Також про рівність дума,
Та тільки не ділити
Заповідає нам.
А вкупі працювати,
Щоб землю, нашу мати,
Примусити родити
У сто разів на сам.

І тамечки де двоє
Злиднює десь порою,
Тоді прожити знайдуть
Людей із сто колись.

Бо люди—не худоба:
Нащадки хліборобів,
Що все життя кротами
Копирсали в землі—

І як кроти посліпли,
Од иншого одвикли,
І чорною ріллею
Запона на очах,—
Оті наші нащадки
Позмінюють порядки
І кожний собі візьме
По силі-змозі фах.

Поділять всю роботу,
Кому яка охота
І здатність є, і сила,
Щоб те зробити мав.
І рівність буде в тому,
Щоб кожний без утоми
У спільнім колективі
Посильно працював.

І рівність ще у тому,
Щоб дужому й слабому
Давалось відповідну
Роботу на урок.

І має всім потреби
Вдоволити як треба,
Не ділячи нічого
Комуна назнарок.

—

От справжня рівність, діти,
І так ми будем жити,

Коли по всьому світі
Комуна перейде.
Геть дідову пораду,
Щоб „рівности“ не зрадить,
Бо до гробків, як бачим,
Всіх доведе людей.
